

må der nødvendigvis være en milliard mindre til at føre socialpolitik for.

Var det måske ikke snart en fornuftig overvejelse og tanke værd, om det ikke – i en situation, hvor vi ved, at der er børn, der ikke bliver anbragt, som burde blive anbragt uden for hjemmet, og i en situation, hvor vi ved, at hvis man lavede en forebyggende indsats, kunne man forhindre nogle af de sociale problemer, der omgiver vores børn og unge – var klogere at bruge pengene dér i stedet for at blive ved med at give skattelettelser?

Kl. 17:17

Formanden:

Ministeren.

Kl. 17:17

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg mener, at de lettelser i skatten på arbejdsindkomst, der er blevet givet senest, var skatteomlægninger, og under alle omstændigheder kan man jo ikke betragte skattelettelser som et nulsumsspil.

Nu ved jeg godt, at fru Mette Frederiksen ikke bryder sig om at høre referencer til 1990'erne, men det her er sådan set ikke kritisk sagt, det er bare en sammenligning, for da lavede man jo om noget skattelettelser eller skatteomlægninger: Man halverede arveafgiften, man afskaffede formueskatten, og man lavede nogle meget store lempelser i skatten på de høje indkomster, og det var jo ikke for at forgylde de rige, det var jo, fordi man mente, det var nødvendigt for at skabe den vækst og beskæftigelse i samfundet, der gjorde, at man kunne have en ordentlig socialpolitik.

Kl. 17:18

Formanden:

Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Tak til velfærdsministeren.

Hermed er forhandlingen sluttet.

Som tidligere meddelt, finder afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse sted tirsdag den 3. juni.

Det næste punkt på dagsordenen er:

38) 1. behandling af beslutningsforslag nr.

B 93:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af frihedsrettigheder til kommunerne.

Af Rasmus Prehn (S) m.fl. .

(Fremsættelse 08.04.2008).

Kl. 17:18

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og velfærdsministeren har ordet.

Kl. 17:18

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Forslaget går ud på at indføre 29 forskellige velfærdsrettigheder, nej, 29 frihedsrettigheder for kommunerne. Det har jo lidt, synes jeg, en karakter af dårlig samvittighed over, at man har lavet de her 29 velfærdsrettigheder, for der har jo været en kritik af, at man pålagde kommunerne en række, hvad skal man sige, belastninger og på den måde ville begrænse det kommunale selvstyre. Og så går man ind og laver nogle frihedsrettigheder.

Hele tanken er sådan set positiv, men der er en række problemer i det, der bliver foreslået. Dertil kommer også, at nogle af de ting, der bliver foreslået, er noget, der allerede kan lade sig gøre.

Jeg kan ikke forstå, at Socialdemokraterne, når de siger, at de vil give de her frihedsrettigheder, så ikke kunne stemme for f.eks. Skanderborgmodellen. Jeg kan også sige, at der, når der er en række enkeltstager i medierne, er en tilbøjelighed til, at man kommer og foreslår stramminger i forhold til kommunerne.

Men det ændrer ikke ved, at der er et stykke arbejde at gøre med at finde ud af, hvordan vi sikrer det kommunale selvstyre bedst muligt. Der er det jo fint, at Socialdemokratiet er på banen, og jeg tror også, at det er noget, vi kommer til at snakke sammen om. Og så ligger der så et udspil her fra partiet, og det skal man grundlæggende ikke have utak for, for så har man en slags forhandlingsudspil.

Regeringen har lavet en kommunalreform, som jo grundlæggende giver nogle øgede beføjelser til kommunerne. Samtidig arbejder vi jo med en afbureaukratiseringsplan, hvilket jeg også har orienteret om flere gange i samråd. Endelig er der den del af kvalitetsreformen, som

handler om at give nogle andre rammer for mål- og rammestyring ude i kommunerne.

Så der er jo en enighed om, at vi har et kommunalt selvstyre, som er et grundlæggende gode i det danske samfund. På samme måde som med arbejdsmarkedet, hvor opgaverne bliver løst tættest muligt på borgerne. Men det betyder jo ikke, at man bare kan slette alle regler og så lade det være op til kommunerne selv, hvordan de vil løse en række opgaver. Vi skal jo samtidig have nogle rammer, inden for hvilke det kommunale selvstyre skal foregå. Regeringen har som sagt nogle ideer til, hvordan det skal ske. Socialdemokratiet er her kommet med sin plan. Den kan vi ikke stemme for, men vi vil se det som et positivt udspil til forhandlingerne om, hvordan man sikrer det kommunale selvstyre i Danmark.

Kl. 17:22

Formanden:

Der er ingen korte bemærkninger. Det vil sige, at vi går til ordførerrækken. Den første ordfører er hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:22

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Med det her forslag fra Socialdemokraterne er det igen helt tydeligt, at Socialdemokraterne siger frihed til systemerne og tvang til borgerne. Hver gang vi i Venstre fremsætter forslag om frit valg til borgerne, så stemmer Socialdemokraterne imod. Socialdemokraterne ønsker reelt at afskaffe borgernes frie valg, og det vil direkte medføre velfærdstab for de flere end 30.000 borgere, der i dag benytter det frie valg til hjemmehjælp. Det vil også være et direkte velfærdstab for flere end 100.000 borgere, der i dag benytter det udvidede frie sygehusvalg til frit at kunne vælge privat eller udenlandsk sygehus, hvis ventetiden ikke overholdes.

Først rettigheder, så pligter, sagde Socialdemokraterne, da man gik til valg på minimums- velfærdsmulighederne, som man i øvrigt ikke kunne finansiere. Parolen var, at alle nu skulle kunne kræve deres ret af det offentlige. Man glemte bare at fortælle, at skatterne så ville stige, og det ønskede et flertal helt tydeligt heller ikke ved valget.

Så kommer der senere nye kontrameldinger fra Socialdemokraterne om Rød Skole og pligter til borgerne. Man skulle næsten tro, at Socialdemokraterne havde fået sig en ny slagsang, der går på melodien »først den ene vej, så den anden vej.«

Nu kommer der så et forslag, hvor ordet frihedsrettigheder indgår i overskriften, og ser vi nærmere på det, må vi undres over, at Socialdemokraterne tilsyneladende ikke vil være med til at sikre, at borgerne kan give deres mening om den kommunale service til kende igennem tilfredshedsundersøgelserne. Hvor er friheden henne her? kunne man spørge.

Socialdemokraterne vil med dette forslag kort og godt tage livet af det frie valg til borgerne, når man ikke længere vil sikre en reel omkostningsopgørelse ved f.eks. hjemmehjælp. I Venstre ønsker vi at stå vagt om det frie valg til borgerne.

På en række andre områder må man sige at Socialdemokraterne er lidt sent ude. Omkring regelforenklning og afbureaukratisering har VK-regeringen allerede sat et konkret arbejde i gang. Og hvis man mener noget alvorligt med forenkling, så er mulighederne der nu for at komme med forslag til reelle forenklinger, ligesom vi må forvente, at man så ikke straks efter vil stille nye krav om indgreb og flere regler på andre områder.

Socialdemokraterne foreslår flere muligheder for andre styreformere i kommunerne, men Socialdemokraterne stemte jo imod den såkaldte Skanderborgmodel – hvorfor det? Det har jo ikke noget med frihed at gøre at stemme imod den.

En række af de øvrige fremsatte forslag fra Socialdemokraternes side har kommunerne allerede mulighed for, f.eks. at aktivere tidligere, selv vurderede revalideringsforløb i kommunerne, muligheder for heldagsskole, skoler som kulturcentre, undervisning på engelsk og samarbejde med idrætsforeninger. Der er der allerede gode muligheder i forvejen, så det klinger lidt hult med de her frihedsrettigheder, og derfor afviser Venstre forslaget.

Kl. 17:25

Formanden:

Der er et ønske om en kort bemærkning fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 17:25

Rasmus Prehn (S):

Først den ene vej og så den anden vej, hører vi Venstres ordfører sige her, men er det ikke det, der i virkeligheden kendetegner Venstre? Vi ser først velfærdsministeren være oppe og være positiv og sige: Det er et spændende katalog til forhandlinger, der er elementer her, der kan bruges, der er også nogle ting, der ikke kan, men vi vil gerne snakke om de her ting. Og så kommer

Venstres ordfører på talerstolen, og så er det én stor ulykke det hele, og ingenting kan lade sig gøre. Det er altså så den modsatte vej; først havde vi velfærdsministeren den ene vej, og så havde vi ordføreren den anden vej.

Hvad er det grundlæggende, Venstres ordfører kan have imod, at man siger til landets kommuner: Vi har faktisk tillid til, at I kan løfte den her opgave; vi har tillid til, at I kan vurdere, hvad det er, der er det rigtige her; vi tror på, at det kan I finde ud af? Jeg troede, at Venstre var frihedens parti. Hvordan kan man så se en ordfører for partiet Venstre stå og tale imod frihedsrettigheder til landets kommuner?

Kl. 17:26

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:26

Erling Bonnesen (V):

Jeg kan fuldstændig bekræfte, at Venstre er frihedens parti. Venstre har jo netop også sikret gennem kommunalreformen, at vi heldigvis kan sige, at vi har et af verdens mest decentrale samfundssystemer. Vi er et af de samfund, der er kendetegnet ved, at langt de fleste samfundsopgaver løses decentralt eller lokalt. Kommunerne står jo som bekendt for cirka halvdelen af det, hvis man ser på budgetternes størrelse.

Som jeg noterede det i min ordførertale, kommer man jo så nu fra Socialdemokraternes side og siger, at man godt vil se på regelforenkling og afbureaukratisering – det kvitterede jeg rent faktisk for – og vi siger så, at hvis man mener noget alvorligt med det, er der så en mulighed for nu at komme med nogle konkrete forslag. Det må vi jo så se om der kommer. Så vil vi da selvfølgelig se positivt på det.

Kl. 17:27

Formanden:

Hr. Rasmus Prehn for yderligere en kort bemærkning? Man må gerne markere, så jeg kan se det, med en beskeden fingeroprækning. Det er det eneste, man kan se fra formandsstolen.

Kl. 17:27

Rasmus Prehn (S):

Jeg tager positivt imod, at Venstres ordfører giver udtryk for, at man gerne vil kigge på konkrete forslag.

Nu nævner Venstres ordfører, at der er flere af de her elementer, der godt kan lade sig gøre i forvejen. Vi har været i meget tæt dialog med borgmestre, kommunalbestyrelsesmedlemmer og repræsentanter for KL, og de peger på nogle af de her ting som ting, der ikke kan lade sig gøre

re. Hvis der er flere elementer her, man mener godt kan lade sig gøre, hvorfor kan Venstre så ikke stemme for det? Så kunne man helt sikkert sikre, at det står sort på hvidt: Det her kan godt lade sig gøre, der er ingen tvivl, vi har vedtaget det i Folketinget, nu har I rettigheden til det.

Hvorfor sige, at man stemmer imod det? Hvorfor ikke give friheden til kommunerne?

Kl. 17:28

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:28

Erling Bonnesen (V):

Helt konkret er der en række muligheder for, at man kan aktivere tidligere, som jeg også nævnte i min ordførertale, og de ting er der ingen grund til at foreslå igen, for de er jo så at sige til rådighed. Det er sådan lidt dobbeltkonfekt og næsten rent pseudoagtigt at komme og foreslå noget, der godt kan lade sig gøre i forvejen.

Vi står selvfølgelig vagt om de ting, man kan i forvejen, og det er også et udtryk for, at Venstre er frihedens parti.

Kl. 17:28

Formanden:

Så er det fru Lise von Seelen for en kort bemærkning.

Kl. 17:29

Lise von Seelen (S):

Nogle af de tilbagemeldinger, vi får fra kommunerne, er jo, at der især er to sten i skoen, som generer kommunerne. Den ene er den økonomiske spændetrøje, de er i, som gør, at deres handlefrihed ikke er ret stor, og den anden er, at den administrative byrde er vokset kolossalt de sidste år. Derfor er der brug for, at kommunerne får en frihed, så de kan handle og råde på en sådan måde, at demokratiet giver mening ude lokalt i kommunerne.

Så vil jeg gerne spørge ordføreren, om han deler det synspunkt, at det i forbindelse med at give frihedsrettigheder er en rigtig god idé at lave præcise mål og rettigheder, for når de er på plads, er der jo en stor bane at spille på i forhold til at give frihed, og det er jo faktisk det, der er det helt interessante, og det, der også kunne være interessant for det lokale demokrati.

Kl. 17:30

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:30

Erling Bonnesen (V):

Den økonomiske debat havde vi jo tidligere på dagen, så den skal jeg ikke gentage, men blot si-

ge, at der netop er så store budgetter nu, at man rent faktisk har nogle prioriteringsmuligheder. Men i stedet for, som Socialdemokraterne ønsker det, at lave ensretning fra Skagen til Gedser ønsker vi jo netop at lave det med en lokal decentral prioriteringsmulighed. Det er også derfor, vi foreslår, at man lokalt skal fastsætte service- og kvalitetsmål, så man har en mulighed for at prioritere de lokale ønsker og behov ind i det. Det er lige præcis derfor, at vi jo kan sætte en tyk streg under, at Venstre er frihedens parti, der også står vagt om det decentrale.

Så til det med det rent administrative. Der har vi netop også, som jeg tidligere har redegjort for i ordførertalen, sat et konkret arbejde i gang med regelforenkling og afbureaukratisering, og det vil da glæde mig, hvis der også kan komme nogle flere gode forslag på bordet, som vi kan få bearbejdet.

Kl. 17:30

Formanden:

Fru Lise von Seelen.

Kl. 17:30

Lise von Seelen (S):

Men igen, hvis vi lytter til folk ude i kommunerne, så er det, som ordføreren betegner som frihed og et råderum, afgrænset af, hvilke muligheder man konkret har både i forhold til styremuligheder og i forhold til økonomiske muligheder. Det er klart, at hvis der lægges en spændetrøje ned over begge dele, som regeringen har gjort, så får vi de tilbagemeldinger fra kommunerne.

Derfor er det ubegribeligt, at ordføreren ikke vil gå mere konstruktivt ind og se på, hvordan vi kan skabe de frihedsrettigheder, uden at det koster på rettigheder til borgerne, for vi skal jo også, synes vi, sikre, at borgerne ved, hvad de kan regne med, når de lever i et velfærdssamfund som vores. Og dertil kommer så det lokale demokrati.

Kl. 17:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:31

Erling Bonnesen (V):

Jamen vi lægger ikke en spændetrøje ned over kommunerne. Med hensyn til styreformer, som spørgeren er inde på, var der f.eks. Skanderborgmodellen, som blev ført igennem. Hvem stemte irnod? Det gjorde Socialdemokraterne. Der har vi jo netop sikret, at der er flere muligheder, og der er jo også nu en debat i udvalget

om, at man skal se på yderligere forskellige muligheder, så man hele tiden får tilpasset det lokale styre. Så der er gode muligheder der.

I forhold til valgfrihed er det helt tydeligt, at man fra regeringens og VK's side gennemfører og rent faktisk fastholder det frie valg til borgerne. Hvem er det, der vil afskaffe det frie valg? Det vil man tilsyneladende fra Socialdemokraternes side. Så jeg synes ikke, at vi lægger nogen spændetrøje ned over nogen, tværtimod.

Kl. 17:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Bonne for en kort bemærkning.

Kl. 17:32

Flemming Bonne (SF):

Hvordan har ordføreren det med at stå og fremstille Venstre som frihedens parti, når det jo i virkeligheden forholder sig således, at den kontraktspolitik, som Venstre har stået for nu igenem en årrække, er årsagen til, at der bliver lagt beslag på både det økonomiske og det demokratiske råderum ude i kommunerne?

Hvad angår det økonomiske råderum, stjæler man cirka to tredjedele af vækstrammerne hvert år til finansiering af sin kontraktspolitik. Er det ikke mere rimeligt, at de kontrakter, der skal indgås, skal indgås med borgerne ude lokalt fra kommunalbestyrelsernes side?

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:33

Erling Bonnesen (V):

Jeg har det rigtig godt med at være repræsentant for Venstre, som er frihedens parti. Det er lige præcis det, vi også sikrer, når vi siger, at de lokale kvalitets- og servicemål netop skal fastsættes lokalt, så man har en mulighed for at prioritere lokale ønsker og muligheder. Og så er der en mulighed for at gøre tingene lidt forskelligt. Jeg kan forstå, at andre partier vil gøre det anderledes ved at ensrette tingene.

Hvad angår det demokratiske, har man jo netop muligheden for at få de her ting prioriteret i kommunalbestyrelsen i et samarbejde med sine institutioner og interesserede borgere. Det er lige præcis det, vi ser udfolde sig. Men det er da klart, at der selvfølgelig skal foretages en prioritering, og jeg hører så, at man mange gange har et problem med det i andre partier.

Kl. 17:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Flemming Bonne.

Flemming Bonne (SF):

Jeg synes, at ordføreren forsøger at krybe udenom. Kommunernes Landsforening har jo ved flere lejligheder været bekymret over, at regeringen stjæler hele det økonomiske råderum for at opfylde de valgløfter og velfærdslofter, der kommer i valgkampene. Og så overlader man et meget, meget smalt råderum til kommunalbestyrelserne.

Synes ordføreren, at det er fair over for kommunalbestyrelserne?

Kl. 17:34

de anbragte sidste år, fordi de vurderer, at det er nødvendigt.

Så jeg forstår ikke helt det der med, at ordføreren mener, at Venstre skulle være frihedens parti. For mig hænger frihed ikke sammen med, at kommuner får dummebøder for at opføre sig ansvarligt i forhold til både økonomi, socialt ansvar, skoler, miljø osv.

Men jeg ville høre, om ordføreren mener, at det er frihed for kommunerne, at de ikke har ret til at give deres ældre medborgere gratis tandpleje?

Kl. 17:34

Kl. 17:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:34

Kl. 17:36

Erling Bonnesen (V):

Jeg taler overhovedet ikke udenom. Jeg har fuld forståelse for, at KL, som er organisationen for alle kommunerne, skal gøre det så godt som muligt og forsøge at få forhandlet et så godt og stort resultat hjem som muligt til budgetterne. Så er det fair nok, at der skal en retorik og en debat til, stor respekt for det! Men her i Folketinget og i regeringen har man også bare ansvaret for, at den samlede samfundshusholdning og -økonomi hænger sammen. Så er det jo lige præcis ved det mødebord, imellem de to synspunkter, at man får aftalt tingene. Derfor er det også med glæde, at jeg i dag konstaterer, at KL selv ved sin formand melder ud, at man faktisk er glad for aftalesystemet, som det er, for det er lige præcis den måde, som kommunerne kan opnå det bedste resultat på, så de kan få indflydelse på tingene. Så det fungerer egentlig meget godt, kan jeg konstatere.

Kl. 17:35

Erling Bonnesen (V):

Jeg har det dejligt med at være repræsentant for frihedens parti, og kommunerne skal jo heller ikke betale en eneste krone i dummebøde eller sanktion, hvis de blot overholder de budgetter, de selv har vedtaget, oven i købet budgetter, som ligger på et højere niveau, end det blev aftalt oprindeligt. Derfor er det da også helt naturligt, at der var flere borgmestre, der sidste efterår gik ud og sagde, at det var rigtig gode budgetter, det var faktisk velfærdsbudgetter, som man kunne bruge til noget i sin egen kommune. Det var vel at mærke borgmestre med en anden partifarve end den, jeg har. Det er næsten det bedste bevis, man kan få, på, at det ikke er så tosset endda.

Kl. 17:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Kl. 17:35

Kl. 17:37

Line Barfod (EL):

Det fungerer jo ikke særlig godt, når rammen for, hvad der må bruges, er et diktat fra regeringens side, hvilket den tidligere finansminister har bekræftet før. Det fungerer jo heller ikke særlig godt, når regeringen og Dansk Folkeparti formentlig, går vi ud fra, ud fra de meldinger, der også var under andenbehandlingen i dag, vedtager love om, at kommunerne skal til at betale dummebøder, hvis de opfører sig økonomisk ansvarligt – hvis de lever op til at sikre en forebyggende indsats på det sociale område, altså at de i år anbringer lige så mange børn, som

Line Barfod (EL):

Hvis ordføreren virkelig mener, at det er ansvarligt, at man ikke yder en forebyggende indsats for børn, der har brug for en social indsats; hvis ordføreren mener, at det er ansvarligt, at man ikke anbringer de børn, der har brug for det, så tror jeg, at vi har en meget, meget forskellig opfattelse af ansvarlighed, og så er det klart, at det bliver meget svært at diskutere.

Jeg synes, at det er mest ansvarligt, hvis man lever op til at sikre en god social indsats. Det kræver jo så, at man ikke bliver straffet af regeringen. Men det er jo desværre det, Venstre er ved at gennemføre, nemlig at man bliver straffet, hvis man er ansvarlig.

Men ordføreren svarede ikke på mit spørgsmål. Mener ordføreren, at det er udtryk for fri-

hed, at en kommune ikke har ret til at tilbyde gratis tandpleje til sine ældre medborgere?

Kl. 17:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:38

Erling Bonnesen (V):

For så vidt angår det sidste, har man i kommunerne nogle muligheder, idet man faktisk skal tilbyde tandpleje til svage ældre. De muligheder er der rent faktisk, og jeg kan henvise til de regler, der gælder for det.

Så glæder jeg mig da også over, at der netop som følge af gennemførelsen af kommunalreformen nu ses en stigning i den forebyggende indsats, og det sætter en tyk streg under, at Venstre også er et bevidst og socialt ansvarligt parti, for en af årsagerne til, at vi fik gennemført kommunalreformen, var, at vi skulle have en styrket indsats, specielt på det sociale område.

For så vidt angår anbringelser, ser vi også nu, at der er et stort fokus på det, og det er godt i de situationer, hvor der er brug for det. Vi ser også en stigning i antallet af det.

Kl. 17:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Marianne Jelved for en kort bemærkning.

Kl. 17:38

Marianne Jelved (RV):

Det er så tilstrækkelig provokerende, at selv jeg lader mig provokere. Jeg står her med Berlingske Tidende fra den 28. maj 2008, og det er jo en pæn borgerlig avis. Den har et kæmpestort opslag: Kommuner siger, at anbringelser dræner kassen. Og der er en lang række eksempler fra Venstrestyrede kommuner med Venstreborgmestre, der beklager sig over de stigende udgifter på området, som de ikke har nogen som helst mulighed for at sætte ned, fordi det her er lov. Hvad vil Venstres ordfører gøre ved det?

Kl. 17:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:39

Erling Bonnesen (V):

Det er lige præcis et emne, der skal håndteres i forbindelse med kommuneøkonomiforhandlingerne, og det er lige præcis der, man har systemet og muligheden for at bringe de ting til torvs, der nu udvikler sig. Et år kan det være nogle ting i samfundet, der udvikler sig, og som der er behov for at tage hånd om. Andre år kan det være anbringelser. Allerede nu er det jo tydeligt for enhver, at det er et af de store emner,

som er bragt til torvs nu, og som man så får regnet på i øjeblikket. Forhåbentlig vil det også indgå i en aftale, som man kan få indgået nu her i løbet af juni måned.

Kl. 17:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Marianne Jelved.

Kl. 17:39

Marianne Jelved (RV):

Sagen er jo bare, at det her ikke er en ny foretelse. Det har været sådan i flere år. Sidste år overskred f.eks. Københavns Kommune – det er stadig væk den samme avis, jeg refererer fra – sit budget med 70 mio. kr. på grund af anbringelser. Og de har nu givet besked ud i deres system om, at færre nye børn og unge skal tildeles støtteforanstaltninger. Jeg citerer:

»Forvaltningen træffer færre afgørelser om anbringelser.«

Dette er jo direkte ulovligt, men omkostningerne for Københavns Kommune er sådan, at hvis de overskrider deres budgetter, skal de betale bøder til staten.

Hvad vil Venstres ordfører gøre ved det? Det er en gammel sag.

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:40

Erling Bonnesen (V):

Når vi ser på budgetlægningen fra sidste år, så starter man der med at skønne, hvad man forventer udgifterne vil blive på forskellige områder fremover. Der var jo enighed om, hvilket niveau man forventer og tror det skal blive på i det kommende år. På det grundlag er der så indgået en aftale, som man også kan kigge lidt på. Nu bliver der her nævnt 70 mio. kr. i Københavns Kommune. Man kan sige, at 70 mio. kr. i nogle sammenhænge er et stort tal, men det er også 70 mio. kr. ud af Københavns samlede milliardbudget. Så der er altså en lang række muligheder for også at styre det, hvis man vil.

Kl. 17:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 17:41

Lone Dybkjær (RV):

Nu har ordføreren jo kommunalpolitisk erfaring, for ellers ville man mene, at han, når ordføreren taler på den måde, ikke havde det. Så enkelt er det jo altså ikke at styre de meget store sociale udgifter, og et så stort råderum er der ikke,

hvad enten det er den ene eller den anden kommune.

Men jeg tager nu ordet, fordi ordføreren var inde på spørgsmålet om tandpleje. Jeg synes, man kan diskutere, om den gratis tandpleje skal ligge hos skoletandlæger eller andre steder. Men mener ordføreren virkelig, at de muligheder, der i dag er for kommunerne til at tilbyde tandpleje for de fattigste ældre borgere, er tilstrækkelige?

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:42

Erling Bonnesen (V):

Der er altid muligheder for at gøre endnu mere og gøre det endnu bedre. Der vil altid være noget at tage fat på. Det, jeg svarede, var, at der i dag er visse muligheder for, at kommunerne ikke bare kunne, men faktisk skulle tage hånd om det for svage borgere. Så har jeg ikke lige alle detaljereglerne i hovedet på stående fod, men der er visse muligheder. Det kan vi så få undersøgt og klarlagt, og det skal jeg da gerne medvirke til.

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Lone Dybkjær.

Kl. 17:42

Lone Dybkjær (RV):

Det synes jeg er fint. Jeg har tilfældigvis orienteret mig lidt om de regler, og jeg bliver jo nødt til at sige lidt om, at princippet stadig væk er: Ved du hvad, det enkleste er – og nu snakker jeg ikke til ordføreren – at du får ryddet munden.

Der er ganske enkelt ikke særlige muligheder for at hjælpe de fattigste, fordi situationen jo er den, at en tandbehandling, hvis det er en bro, en krone eller andet, er voldsomt dyr, og så siger kommunerne: Du kan sagtens klare dig med ti tænder.

Synes ordføreren virkelig, at det er tilstrækkeligt?

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:43

Erling Bonnesen (V):

Af de papirer, jeg lige har ved mig her, fremgår det rent faktisk, at man som kommune både har muligheden for og rent faktisk også skal forholde sig til at hjælpe de svageste borgere. Så det, at man er nødt til sådan bare at skride til de drastiske metoder, der bliver henvist til her, mener jeg med det samme at kunne afvise. Det vil der ikke være behov for. Så igen er jeg også her helt sik-

ker på, at kommunerne er sig deres ansvar bevidst og tager det på sig og selvfølgelig bruger de regler, som vi også kan konstatere ligger her. Det må jeg så henvise til. Taletiden giver mig ikke mulighed for at uddybe det her, men det kan vi så tage efterfølgende.

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Hans Kristian Skibby som ordfører.

Kl. 17:43

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg vil gerne bekræfte, at det her beslutningsforslag er et forslag, som ikke lige umiddelbart kan friste Dansk Folkeparti til at stemme for, og grunden til, at det måske ikke kan friste sådan specielt meget, er, at mange af de oplæg, der er i det, og mange af de ideer, der bliver beskrevet, måske er mere eller mindre uspiselige – ville jeg sige, hvis det var en menu, vi talte om. Og andre ting er nogle, som jeg er helt sikker på vil kunne komme med, når vi senere vil få et ministerudspil om afbureaukratisering af den offentlige sektor i Danmark. Derfor synes jeg selvfølgelig også, at vi bør afvente de initiativer, der vil komme fra regeringens og fra ministerens side.

Men når det er sagt, vil jeg også gerne sige, at hvis man kigger på nogle af de forslag, der bringes i spil i det her oplæg fra Socialdemokraterne, vil man se, at der jo er nogle, der er dårligere end andre, og selvfølgelig også nogle, der er bedre end andre. Eksempelvis lyder det her med, at kommunerne skal have frihed til at etablere såkaldt kontrolfrie zoner, hvor hensyn til papir og bureaukrati må vige for hensynet til nærvær og omsorg, umiddelbart særdeles be-snærende, men det ville selvfølgelig være meget interessant at få at vide fra forslagsstillerne, hvor det så er, det skulle gøres, og hvilke steder det helt konkret er, vi kan undvære en offentlig interesse for, hvordan tingene eksempelvis bliver håndteret i kommunerne med hensyn til nærvær og omsorg.

Vi ved jo godt, hvordan det fungerer i praksis, nemlig at hvis der opstår en eller anden aktuel politisk sag et eller andet sted i Danmark, står politikerne her på Christiansborg nærmest på spring for at sige, at det er en dårlig måde, det er foregået på, og at det vil man kræve en ministerkommentar til. Man vil måske have et samråd, og så ender det med, at man prøver på at puste en eller anden sag op til mere, end den reelt er.

Jeg husker eksempelvis, at der tidligere på året var noget om sociale sager, som man mente blev behandlet dårligt i nogle af kommunerne, bl.a. i Vejle, og der endte det jo faktisk med, at nogle partier her i Folketinget mente, at vi skulle have et såkaldt rejsehold, som skulle køre rundt og tjekke kommunerne både det ene og det andet sted for at sikre, at det nu var en god måde, de havde lavet opgaveløsningen på. Den slags ting har jeg ikke særlig stor tiltro til vil betyde, at vi vil få færre regler og færre ting, som vi skal holde øje med her i samfundet.

Om de forslag, der bliver skitseret her, fristes man til at sige, at man godt kan synes – ligesom under en tidligere debat her i dag, hvor man fra Socialdemokraternes side sagde, at regeringen og flertallet i Folketinget med det omtalte anlægsloft osv. kom som en tyv om natten og ville ændre på den måde, man gennemfører anlægsinvesteringer i kommunerne på – at fremsættelsen af det her beslutningsforslag måske minder lidt om, at Socialdemokraterne har sat en ulønnet skyggeminister i søen, som så skal prøve på at komme ministeren i forkøbet med hensyn til at slå et slag for, at vi kan få afbureaukratiseret Danmark.

Så samlet set kan vi ikke støtte det her beslutningsforslag fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 17:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Flemming Bonne som ordfører.

Kl. 17:48

(Ordfører)

Flemming Bonne (SF):

Jeg er glad for, at Socialdemokraterne har valgt at separere behandlingen af deres forslag om frihedsrettigheder til kommunerne fra deres såkaldte velfærdsrettigheder, for hvis de var koblet sammen, tror jeg, at vi havde haft et problem. Det er jeg som sagt tilfreds med, også selv om spørgsmålet om velfærdsrettighederne er nævnt i bemærkningerne til beslutningsforslaget – hvilket jeg så vil vælge at se bort fra – nemlig: »Velfærdsrettighederne er ... forudsætningen for, at der kan gives mere ... frihed til kommunerne«.

Det mener vi nu ikke i SF, for alle 29 forslag er ideer, der enten gror eller kunne gro i den folkesocialistiske have, alt sammen sund fornuft, der ikke bare kunne udvikle velfærden, styrke, udvikle og frisætte det kommunale selvstyre, men også styrke den afbureaukratisering, som kommunerne mere end nogen sinde har brug for.

Siden regeringen trådte til i 2001, er kommunerne nemlig blevet spundet ind i et stadig større spind af dokumentationskrav, detaljeret lovgivning, cirkulærer m.m. Alene af den grund vil SF være positive over for forslaget og stemme for det, vel at mærke, hvis det når frem til anden behandling.

Forslaget er, som vi ser det, et fornuftigt modstykke til den stigende statslige detailregulering af kommunerne, og det her er så et godt initiativ. Men allerede på nuværende tidspunkt, hvor vi har hørt Venstres og Dansk Folkepartis ordførere, kan vi konstatere, at forslaget ikke har mange chancer for at blive vedtaget. Regeringen vil ikke slippe de lovgivningsmæssige eller økonomiske tøjler i kommunerne.

Det sidste så vi også fint dokumenteret, da vi behandlede lovforslagene L 172-174 og de beskudte ændringsforslag, som oppositionen stillede i den anledning, forslag, som kunne have givet kommunerne et lillebitte frirum på anlægs- og serviceområdet, og hvor oppositionen endda tilbød regeringen en lillebitte kattelæm, så de kunne leve op til klimaministerens og velfærdsministerens mange løfter og fine ord på klima- og socialområdet. Men al indflydelse ligger i dag i Finansministeriet.

Afslutningsvis skal jeg igen kvittere for, at Socialdemokraterne ikke har medtaget velfærdsrettighederne i dette beslutningsforslag, ikke fordi vi ikke deler ønsket om en bedre lokal velfærd, men hvis vi skal udvikle det lokale selvstyre med ægte kommunal skatteudskrivningsret og kommunernes ret til at tilpasse velfærden sammen med lokalsamfundet og det lokale fællesskab, skal vi altså være meget forsigtige med at byde ind på regeringens kontraktspolitik, som hverken udvikler velfærden eller frisætter ny energi, men som derimod stjæler det kommunale råderum både økonomisk og demokratisk.

Vi skal i stedet skabe nogle gode økonomiske og lovgivningsmæssige rammer, som kan udvikle velfærden og demokratiet lokalt samt genskabe dynamikken, kvaliteten og effektiviteten i kommunerne.

Kl. 17:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Mike Legarth som ordfører.

Kl. 17:51

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte beslutningsforslaget, og det kan vi ikke, fordi So-

cialdemokraterne i mange sammenhænge selv presser på for at få nye kontrolmuligheder og mere bureaukrati. Det ser vi tit, når der er enkeltsager i medierne; f.eks. kunne Socialdemokraterne ikke stemme for en frihedsrettighed til Skanderborg Kommune, da man bad om styremuligheder der.

Jeg synes egentlig, at Socialdemokraterne fremsætter forslag om 29 velfærdsrettigheder, som reelt sætter det kommunale selvstyre ud af kraft. Kommunerne efterspørger rent faktisk ikke de her rettigheder. I vid udstrækning har de allerede mulighed for at gennemføre de ting, der er beskrevet, og der er også indgået aftale med regeringen om at udføre en række af de opgaver, der er nævnt.

I regeringen forstærker vi det kommunale selvstyre og afbureaukratiserer, og der er allerede iværksat en plan, som vil blive præsenteret i nær fremtid. Så under et kan man sige, at vi er et frihedselskende parti – frihed under ansvar – og vi vil ikke være med til at trække ting ned over hovedet på kommunerne. Jeg mener, at når vi taler om et kommunalt selvstyre, skal vi også leve op til det i et og alt.

Med de kommentarer afviser vi beslutningsforslaget.

Kl. 17:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 17:53

Rasmus Prehn (S):

Det tror jeg er dagens mest særegne argumentation. Det Konservative Folkeparti giver altså udtryk for, at man går ind for frihed, men når Socialdemokratiet så fremsætter et konkret forslag med frihedsrettigheder, siger man, at det vil man ikke stemme for, fordi Socialdemokratiet går og siger nogle andre ting en gang imellem. Men hvorfor så ikke tage os på ordet? Hvorfor ikke sige: Herligt, Socialdemokratiet, I kommer med konkrete forslag til frihedsrettigheder, og det er konservativ politik, så vi stemmer for det?

Det hænger da ikke sammen.

Så kunne jeg godt tænke mig at høre den konservative ordfører komme med nogle af de konkrete eksempler, hvor Socialdemokratiet kommer med krav om mere kontrol, mere styring og mere centralisme. Jeg kan ikke huske nogen af de ting. Socialdemokratiet bygger på tillid, frihed og på, at man kan løse ting decentralt. Det er det, vi giver udtryk for hver eneste dag.

Så lige med hensyn til Skanderborgmodellen: Kan ordføreren bekræfte, at når Socialdemokra-

tiet stemte imod, var det, fordi vi blev tvunget til at stemme om en samlet pakke med et andet lovforslag, der handlede om vidtstrakte rettigheder til ministeren, som skulle kunne definere, hvordan kontroludbuddene skulle være, et helt andet lovforslag, som slet ikke havde noget med Skanderborgmodellen at gøre? Vi var tvunget til at stemme om en samlet pakke, og på den måde blev vi tvunget til at stemme imod Skanderborgmodellen, som vi ellers havde givet udtryk for at vi var positivt indstillet over for.

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:54

Mike Legarth (KF):

Jeg kan forstå på hr. Rasmus Prehn, at han er indstillet på at give frihed til kommunerne til styremetoder osv., og det vil jeg da tage med i vores videre arbejde og se, om ikke vi kan få det indført. Det var en glædelig nyhed.

Så vil jeg sige, at jeg ikke mener, at det er nødvendigt at give frihed til noget, der er frit, og det er egentlig overskriften. Vi ønsker kommunalt selvstyre, og hvorfor pålægge nogen en frihed, de allerede har?

Jeg kunne godt nævne mange sager, hvor jeg synes, at Socialdemokraterne har været ude at bede om yderligere lovgivning og kontrol, eksempelvis bosteder osv., som vi har set for nylig.

Kl. 17:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 17:55

Rasmus Prehn (S):

Det var ikke nogen imponerende lang række af konkrete forslag. Ordføreren slår ud med arme og siger, at der er det ene eksempel efter det andet på, at Socialdemokratiet har villet kontrollere og styre nidkært, men der kom dårligt nok et eneste eksempel. Det synes jeg er bekymrende.

Så vil jeg gerne spørge: Når ordføreren giver udtryk for, at der er masser af frihed, hvordan kan vi så forklare, at Kommunernes Landsforening hver eneste dag, ikke bare i dagspressen, men også senest i dag i Kommunaludvalget, giver udtryk for, at man i kommunerne føler alt andet end frihed? Man føler sig virkelig detailstyret. Hvordan kan det hænge sammen, når der er den her frihed?

Lad os tage det eksempel, der har været oppe flere gange i debatten her, om tandpleje. Der hører vi jo fra Ove Dalsgaard, der er borgmester i

Ballerup, som er en af de kommuner, hvor man har gjort noget for at give de ældre tandpleje, at det er et bureaukratisk cirkus af rang at skulle søge dispensation for at kunne lave den her gode tandplejeordning for de ældre. Det vil han gerne være fri for, og derfor siger han til os: Giv os friheden til at hjælpe de ældre, for den har vi ikke i dag.

Er det ikke konservativ politik at hjælpe de ældre, så de kan få sunde tænder?

Kl. 17:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:56

Mike Legarth (KF):

Naturligvis, og det sker jo også inden for de prioriteringsmuligheder, man har i kommunerne. Når man laver økonomiaftaler, kan man jo forhandle om hvad som helst, der er forhandlingerne jo åbne. Men det er jo en prioriteringsrækkefølge.

Vi havde jo debatten tidligere i dag om, hvad det er, kommunerne efterspørger, og hvad det er, KL efterspørger, og jeg går ikke ud fra, at vi er nødt til at genoptage den debat. Vi er fuldstændig enige om, at KL, altså kommunerne, efterspørger kommunalt selvstyre og efterspørger, at de selv kan sætte regler for serviceudførelse, anlægsopgaver osv., og så er det her forslag da direkte imod det.

Vi går altså ind for frihed under ansvar, og vi vil ikke være med til at give frihed til noget, der allerede er frit.

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Fru Lone Dybkjær som ordfører.

Kl. 17:57

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Da mit partis ordfører, hr. Johs. Poulsen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne knytte nogle kommentarer til forslaget. Det er altså ikke, fordi vi ikke tager forslaget alvorligt, at vores ordfører ikke er til stede, men han var nødt til at tage et fly.

Jeg vil sige, at vi synes, der er mange positive takter i det her forslag, og vi synes, det er fint, at det faktisk også sættes under den overskrift at skabe nogle frihedsrettigheder for kommunerne. Jeg er også glad for, at velfærdsministeren ligesom var mere åben end regeringspartiernes ordførere, som jeg bliver mere og mere forbløffet over med hensyn til retorikken.

Vi er frihedens parti, siger Venstre. Ja, for de velbærgede, vil jeg tilføje. For de velbærgede er Venstre frihedens parti. Jeg betvivler, at Venstre er frihedens parti for dem, der ikke har det så godt her i samfundet. De Konservative fulgte op med at sige, at de er et frihedselskende parti, og at de går ind for kommunalt selvstyre. Det er altså, som om regeringspartiernes ordførere befinder sig i en anden verden end den, der er virkeligheden. Det, de to ordførere præsterer, er jo simpelt hen demagogi. Det er ikke, fordi det undrer mig, men jeg må bare sige, at det er demagogi. Det har intet med virkeligheden at gøre.

Derfor synes jeg, det var dejligt, at velfærdsministeren var lidt mere åben. Jeg synes også, at vi skal prøve på at diskutere videre under udvalgsarbejdet og få de forskellige ting belyst. Jeg skal komme ind på enkelte af dem her.

I modsætning til regeringspartiernes ordførere mener vi, at regeringen afskaffer det kommunale selvstyre ad bagvejen. Det er meget enkelt. Den afskaffer det kommunale selvstyre ad bagvejen. Det er vi sådan set ikke interesseret i, og derfor er vi interesseret i at finde nogle modeller, med hvilke man kan give kommunerne noget reel frihed.

Så har vi haft den her diskussion om anbringelser af børn, som jeg godt lige vil følge op på. For Aalborg Kommune, tror jeg, det var, var ekstrasatraggifterne på 50 mio. kr. Budgetterne er altså ikke så vide, at man uden videre kan finde 50 mio. kr. et andet sted. Så enkelt er det jo ikke. Hvis tvangsanbringelser fører til en merudgift på 50 mio. kr., er det altså ikke sådan, at man bare kan finde pengene et sted. Det er fuldstændig absurd at høre på. Igen vil jeg sige, at hvis det var sådan, at Venstres ordfører ikke havde nogen kommunalpolitisk erfaring, kunne jeg næsten tilgive det, men når man virkelig har kommunalpolitisk erfaring, må man også vide, at det er noget sludder, når man siger, at det er så enkelt.

Nu kan det godt være, at kommunerne havde lidt flere penge til rådighed tidligere, men det har de i hvert fald ikke nu. Der er skåret ind til benet, og når der er skåret ind til benet, fordi man vil overholde skattestop og skatteloft, og hvad ved jeg, må man altså også acceptere, at en kommune ikke uden videre kan køre rundt med 50 mio. kr.

Så vil jeg komme ind på en enkelt konkret ting, nemlig spørgsmålet om tandpleje. Den socialdemokratiske ordfører har været inde på det. Så siger Venstres ordfører, at det kan man sag-

tens. Det er jo noget sludder. Det kan man ikke sagtens. Jeg kan slet ikke forstå, at det bliver sagt, at man sagtens kan det. Det er muligt, at det kan lade sig gøre, hvis man kan gå igennem 75 dispensationsregler og finde alle mulige smuthuller rundt omkring.

Men realiteten ude i virkelighedens verden er, at hvis et ældre menneske, lad os sige en folkepensionist uden ekstra indtægter af nogen som helst art, taber en tand, er det begyndelsen til enden for protesen. Sådan er det. For vedkommende får ikke mulighed for at få sat en bro eller en krone i. Kommunerne vil jo ikke uden videre bare bruge 10.000 eller 20.000 kr. på det. Det er jo, hvad sådan noget koster. Det vil sige, at et menneske, der måske er på min alder, totalt kan miste sin værdighed, ved at der overhovedet ikke kan gives noget hjælp til at bevare et ordentligt tandsæt.

Det er udtryk for en gammeldags opfattelse, at tænder ikke spiller en rolle. Det gjorde de ikke i gamle dage. Man kunne bare putte et gebis i, og så kørte det videre derudad. Men det er jo ikke det, det drejer sig om i dag. Man må altså erkende, at det er en udgift, og så må man erkende, at vi må finde nogle metoder til at give de dårligst stillede i samfundet – dem, der ikke har en chance for at klare det her – nogle muligheder.

Vi har et generelt problem med tandudgifter. De rammer fuldstændig skævt, og de kan slå familier totalt i stykker. Det vil jeg så lade være med at tage op her. Her drejer det sig om, at kommunen måske har nogle forpligtelser, men de har ikke noget at have dem i, og forpligtelserne er på et niveau, hvor kommunerne kan sige: Bare du har ti tænder i munden, er det o.k., så kan du godt klare dig. Det kalder jeg ikke service.

Så vil jeg i øvrigt afsluttende sige, at vi jo med vores tillidsreform er inde på noget af det samme, nemlig at vi bliver nødt til at give noget frihed, at vi bliver nødt til at lade være med at have så mange regler, som vi har i dag. Vi er altså tilhængere af, at det kommunale selvstyre i realiteten kan fortsætte, og vi mener, at regeringen under dække af alt muligt andet er på vej til at afskaffe det kommunale selvstyre.

Kl. 18:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører.

Kl. 18:03

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Jeg synes, at det er rigtig godt, at Socialdemokraterne kommer med det her forslag og sætter spørgsmålet om frihedsrettigheder til kommunerne på dagsordenen. Der er ingen tvivl om, at det kommunale selvstyre er blevet voldsomt undermineret i den tid, denne regering og Dansk Folkeparti har regeret. Og man er i fuld gang med at gøre det i endnu større udstrækning med de lovforslag, der formentlig bliver vedtaget i næste uge, hvor regeringen pålægger kommunerne dummebøder, hvis de opfører sig ansvarligt på f.eks. det sociale område.

Der har her under debatten været flere eksempler vedrørende anbringelser, og det gælder også den forebyggende sociale indsats – alt det, som regeringen gentagne gange pisser kommunerne med at de skal gøre. Hvis de så gør det, skal de betale dummebøder til finansministeren. Det er simpelt hen for tåbeligt. Det er det samme, hvis de opfører sig ansvarligt på en lang række andre områder. Hvis de prøver at leve op til regeringens valgløfter om at sætte skoler i stand osv., vil de også blive straffet.

Jeg synes, at et af de forslag, der er rigtig gode i forslaget fra Socialdemokraterne, er det, som vi jo også i oppositionen er enige om, nemlig at kommunerne ikke skal tvinges til at sende 25 pct. af driften i udbud. Det er ødelæggende for tilrettelæggelsen af det almindelige arbejde i kommunerne, hvis de igen og igen skal lave en masse udbud på nogle områder, hvor det absolut ikke er noget, man i kommunen vurderer vil være fornuftigt.

Samtidig har vi jo set masser af eksempler på, at de her gennemtvungne privatiseringer fører til meget dårligere vilkår for både de borgere, som skulle have hjælp, og de ansatte. Vi kan jo se, at det er med til at forværre arbejdsmiljøet for de ansatte i kommunerne, så der er mange flere, der bliver nedslidt, og som så ryger over på offentlig forsørgelse i stedet for at være ansat. Så det er rigtig godt at få det ud.

Jeg må sige, at nogle af dem, der i øjeblikket kæmper allermest for, at vi skal have en god offentlig velfærd, er alle de mange, der er i konflikt eller har været i konflikt, og som tydeligt kan mærke på deres egen krop som offentligt ansatte, hvilken vej det går med regeringen og Dansk Folkepartis udsultning af den offentlige velfærd.

Så er der enkelte punkter rundt om i forslaget, som vi ikke er helt enige i, bl.a. spørgsmålet om tilkøbsydelse. Så hvis vi skulle stemme for det, ville der være nogle ting, vi skulle forhandle om.

Men jeg vil også tage fat i det her med tandplejen, som vi har været inde på i debatten, og som bl.a. fru Lone Dybkjær var inde på. For det er da noget af det allermest absurde, at kommunerne ikke har ret til at yde en ordentlig tandpleje. Det, at man for 40 år siden gik i gang med at lave gratis tandpleje for børnene, har haft en kolossal betydning. Hvis man også gik i gang med at lave en ordentlig tandpleje for de ældre, ville det have stor betydning.

Hvis man vil vide, hvordan uligheden fordeles sig i Danmark i dag, skal man prøve at kigge på folks tænder. Der kan man virkelig se forskellen. Dertil kommer, at hvis folk ikke har nogle gode tænder, så de kan tygge gulerødder og æbler og alt det andet, vi siger de skal tygge, ja, så bliver de altså dårligere. Så bliver de mere syge rent fysisk, og det betyder altså, som fru Lone Dybkjær var inde på, også meget for ens egen værdighed og ens selvopfattelse, hvis man ikke har gode tænder. Mange isolerer sig socialt og vil ikke deltage i sociale aktiviteter, hvis ikke de har nogle ordentlige tænder, fordi de simpelt hen er så flove over det. Så det er virkelig et område, hvor der skal sættes ind.

Der er også mange andre gode forslag, f.eks. fixerum for narkomaner. Vi har jo også mange gange snakket om, at det er helt absurd, at kommunerne ikke har ret til at give et værdigt tilbud, der kan sikre et værdigt liv for dem, der er afhængige af stoffer, i håb om at man så også kan motivere dem til at gå i behandling.

Frit lejde for prostituerede har vi også diskuteret mange gange, og at der burde være en mulighed for, at kommunerne kunne hjælpe de mennesker, der er i prostitution, kunne give dem et tilbud om, at de kunne få råd, vejledning og hjælp til at komme ud af prostitutionen, og at de ikke skulle risikere at blive meldt for socialt bedrageri og få en fængselsstraf og en stor bøde, og at de derved ikke turde søge den hjælp, de egentlig havde behov for.

Så er der hele spørgsmålet om boliger. Det er jo fuldstændig afgørende, hvis vi skal have en ordentlig lighed i Danmark, at man har mulighed for at bygge billige boliger. Jeg synes simpelt hen, det er utroligt, at Venstre kan kalde sig selv frihedens parti, samtidig med at man har forbudt kommunerne at bygge billige boliger. At

påstå, at det skulle have noget med frihed at gøre, at en kommune ikke har ret til at beslutte, at de gerne vil have nogle billige boliger i kommunen, hænger for mig ikke sammen. Men det hænger selvfølgelig klart sammen, når man ser på, hvad Venstres strategi er. Som beskæftigelsesministeren flere gange har sagt åbent, ønsker man at skabe et nyt Danmark, hvor der er store forskelle, og hvor det er det private, der er det afgørende. Så er det klart at man ikke ønsker billige boliger, og at man ikke ønsker at give kommunerne frihed til at opbygge en god fælles velfærd.

Så Socialdemokraternes forslag og det, at vi får debatten, synes jeg er rigtig godt.

Kl. 18:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Rasmus Prehn.

Kl. 18:08

(Ordfører for forslagsstillerne)

Rasmus Prehn (S):

Lad mig indledningsvis takke for de rigtig mange engagerede og interessante indlæg, der har været i debatten her. Jeg synes, det er herligt at se, at der er så mange, der går ind i debatten om, hvordan vi kan styrke velfærden.

Jeg er faktisk positivt overrasket over og meget glad for den tilgang, som velfærdsministeren havde til Socialdemokratiets frihedsrettigheder. Ministeren gav udtryk for, at der med de konkrete forslag var vilje til at lægge noget på bordet fra socialdemokratisk side, og at man gerne vil se positivt på det og gå ind i nogle forhandlinger. Rigtig herligt, det er sådan, det samarbejdende folkestyre skal være. Når man er i opposition, kan man lægge konkrete forslag frem, som Socialdemokratiet gør, sætte en dagsorden, og man bliver taget alvorligt af ministeren. Det er virkelig herligt og en stor tak til velfærdsministeren for det.

Derfor er det også desto mere ærgerligt, at man, straks man er færdig med at glæde sig over velfærdsministeren, som jo lige har meldt sig ind i partiet Venstre, så skal høre på Venstres ordfører, som har mere travlt med at håne, tale ned og tale grimt end med at glæde sig over, at der rent faktisk er konkrete forslag fra socialdemokratisk side.

Det, vi hører Venstres ordfører sige, er, at det her ikke er rigtig frihed, Socialdemokratiet har ikke hold i billetterne, og at der er konkrete eksempler på, at Socialdemokratiet har gjort noget modsat tidligere. Og så har man den frækhed at

nævne Skanderborgmodellen, hvor alle ved, at sagen var den, at vi blev tvunget til at stemme for en samlet pakke. Hvis vi så ville stemme ja til nogle af de her ting, skulle vi også hænge på en rigtig kedelig omgang kontroludbud, som regeringen havde lagt op til, hvilket jo igen er ufrihed til kommunerne.

Så når man kigger på den samlede debat, må man sige, at der er en stor gruppe af oppositionspartier, som siger ja til kommunal frihed, frihed til at styrke og udvikle velfærden, mens der på besynderlig vis blandt de liberale partier, blandt de borgerlige partier er en besynderlig trang til at tvinge kommunerne til at lave en dårligere velfærd. Det synes jeg godt nok er trist.

Jeg ved ikke, om det er Dansk Folkeparti, som får lov til at sætte dagsordenen for meget. Vi hører Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby, sige: Det frister ikke Dansk Folkeparti. Det tror vi gerne. Det, der åbenbart frister Dansk Folkeparti, er mistillid, kontrol, nidkærhed og centralisme. Det er det, vi ved der frister Dansk Folkeparti, og det har så åbenbart smittet af på regeringspartierne, at man hellere vil tvinge kommunerne til at reducere velfærden frem for at give friheden til at få velfærden til at blomstre og spire, som jeg kan fornemme at både Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten sammen med os Socialdemokrater vil være med til.

Sagen er jo den, at vi jo ikke har et samfund, der er ledet af frihedens parti. Vi har jo alle sammen hørt formanden for Kommunernes Landsforening, Erik Fabrin, give udtryk for, at det samfund, vi lever i i øjeblikket, er alt andet end et samfund, der er styret af frihedens parti. Det er jo ufrihedens parti, det er det nidkæres parti, det er kontrollens parti, det er centralismens parti, som har travlt med at nedkaste en række meget stramme reguleringer over kommunerne, sådan at man har meget svært ved at udvikle sig, man har meget svært ved selv at tage initiativ.

Sagen er den, at landets kommuner aldrig har været holdt i nogen kortere snor end under den nuværende regering, som styrer landet med mistillid og kontrol frem for med tillid og frihed.

Regeringen har lagt et meget tungt lag af bureaukratiske regler og såkaldt procesregulering ned over kommunerne, og det har medført minuttyranni, ufrihed og unødigt kompliceret regulering af kommuner og medarbejdere. Lad os tage et konkret eksempel: Vi ved, at en socialrådgiver i en kommune bruger 82 pct. af sin tid

på skemaer, på bureaukrati, på kontrol frem for at hjælpe borgerne. Det er altså dagens Danmark anno 2008 under en regering, der er styret af ufrihedens parti, Venstre. Derfor kalder situationen på forandring, og derfor er Socialdemokratiet gået foran og har lagt en række konkrete forslag frem. Der vil jeg gerne sige, at det altså var en noget besynderlig melding fra Dansk Folkeparti, som lige pludselig problematiserede, at Socialdemokratiet tog et initiativ og kom foran ministeren med det initiativ. Tænk sig at have den frækhed.

Skulle det være problematisk? Skulle det være problematisk, at man som oppositionsparti tillader sig at fremsætte et konkret, konstruktivt forslag? Vi har jo tit hørt Venstre og Konservative pege fingre ad Socialdemokratiet og sige: Socialdemokratiet skælder kun ud, de peger kun fingre, de finder kun det negative frem, de finder kun hår i suppen.

Så kommer vi med et konkret, gennearbejdet forslag til en masse frihedsrettigheder, der kan få velfærden til at spire og blomstre, og så får vi at vide: Det kan vi ikke lide, det er helt utidigt; prøver Socialdemokratiet på at blive ministre, der kommer og overhaler ministeren inden om? Det var da en mærkelig argumentation.

Lad mig nævne et par af de konkrete forslag, vi lægger op til. Vi ved jo alle sammen, at nogle af dem, vi er allermest ufri over for i det her samfund, nogle af dem, vi er allermest nidkære over for i det her samfund, jo er dem, som er alersvagest, nogle af dem, som er uden for arbejdsmarkedet, og der er en meget klar kontrolinstans, hvor man beder folk om hver eneste uge at klikke ind på deres cv. Der spørger vi: Er det den rigtige måde at gøre det her på?

Når vi lytter til, hvad socialrådgiverne siger, får vi at vide, at det er meget bedre at bruge kræfterne på at lave en aktiv jobsøgningsproces, og så spørger de, om ikke de kunne få lov til det. Vi har ikke flertal her på Christiansborg til at gennemføre en sådan ændring, men fra socialdemokratisk side siger vi: Lad os da give friheden til, at kommunerne selv kan vælge, sådan at vi kan se, hvad der fungerer bedst, hvad der er bedst til at få folk i arbejde. Lad os give friheden til det.

Vi lægger også op til – og det er jeg meget glad for der også var opbakning til fra resten af oppositionen, i hvert fald fra SF og Enhedslisten – at kommunerne kan sige om en kommunal byggegrund, at de faktisk gerne vil have billige boliger der. Vi ved, at man f.eks. i København

har problemer med at skaffe billige familieboliger, som skolelæreren kan bo i, bibliotekaren kan bo i og også fabriksarbejderen og den, der står i butik. Og der skal jo være mulighed for, at man som kommune kan træffe en demokratisk beslutning og sige: Vi vil gerne i vores kommune have billige familieboliger.

Det, der bliver sagt fra regeringens side, er jo, at de ikke vil respektere en sådan demokratisk beslutning, og at de vil bestemme, at de ikke skal have lov til det, selv om kommunen har vedtaget, de vil bruge deres penge på den måde. Det går altså ikke, og det er ufrihed. Der siger vi fra socialdemokratisk side, at vi skal give kommunerne muligheden for at sælge byggegrunden billigere, sådan at vi kan få billige familieboliger.

Så er der hele spørgsmålet om tandpleje. Der er jeg rigtig glad for de mange positive tilkendegivelser, der har været her i salen, særlig fra fru Lone Dybkjær, som jeg syntes talte meget flot, meget engageret og virkelig ramte hovedet på sømmet i forhold til den her problemstilling. Vi ved jo godt, at noget af det, der virkelig kan give ældre mennesker problemer, er, når der er problemer med tandsundheden. Det er noget af det, der gør, at man lige pludselig skal til at spare unødigt, må aflyse en ferierejse eller måske må leve af havregød i flere dage for simpelt hen at få råd til at få de her nye tænder. Det er voldsomt dyrt. Der er det altså en god idé, at man fra kommunens side kan sige: Vi vil gerne hjælpe vores borgere, vi vil gerne benytte os af friheden til at hjælpe vores borgere, så når vi alligevel har en skoletandpleje, så lad os da bruge den til at hjælpe vores ældre medborgere.

Der er man gået foran i en stærk socialdemokratisk kommune som Ballerup. Ove Dalsgaard har sagt: Det kan ikke være rigtigt. Vi vil hjælpe vores ældre medborgere. Men han er tyngt af bureaukrati, han er tyngt af nidkære regler fra regeringens side. Der siger vi, lad os give friheden til at hjælpe de her borgere. Jeg kan ikke forstå, at de borgerlige partier ikke vil være med til at give den frihed til at hjælpe vores ældre til at få en bedre tandsundhed.

Nu er der mange forslag, og jeg kan ikke komme ind på dem alle sammen, men det, der er den grundlæggende vision i Socialdemokratiets forslag om frihedsrettigheder til kommunerne, er jo at sige, at vi ikke her på Christiansborg kan vide, hvad der er bedst for alle. Det er et spørgsmål om at give tillid til, at man prøver

nogle ting af. Jeg synes, jeg har hørt argumentationen før, også fra partiet Venstre, men det var jo, mens de var i opposition. Nu sidder de på regeringsmagten, og så vil de ikke afgive nogen form for kompetence til andre end sig selv. Men det er en god idé at prøve ting af ude i kommunerne og finde ud af, hvad der er godt, hvad der er skidt. Vi ved jo godt, at flere hjerner nu engang tænker bedre end en, så lad os få kommunerne i sving med at lave et levende velfærdsværksted, hvor vi udvikler velfærden ved at lade kommunerne gå foran og prøve forskellige ting af. Det er måden at gøre det på.

Så vi siger fra socialdemokratisk side: Slip nu kommunerne fri, og styrk velfærden!

Kl. 18:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning til hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 18:18

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo altid forfriskende at høre, når en socialdemokratisk ordfører skal udlægge sin konklusion af – i det her tilfælde – min tale som ordfører for et andet parti her i Folketinget, men lad det nu ligge.

Jeg havde sådan set bare et spørgsmål med hensyn til det her med frihed, fordi frihed jo er det ord, der sådan har været det gennemgående i hele behandlingen af det her beslutningsforslag, og der vil jeg gerne tage udgangspunkt i et af de her mange forslag, som er kommet fra Socialdemokraterne. Det er det, der drejer sig om, at kommunerne skal have frihed til at øge anvisningsretten med 10 pct., som reserveres til boligøgende, der arbejder eller påtænker at arbejde i kommunen, og i den forbindelse vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvem er det, der får frihed ud af det? Er det dem, der så vil blive vraget i boligkøen, i tilfælde af at kommunen begynder at øge deres anvisningsret med de der omtalte 10 pct.? For det vil jo alt andet lige betyde, at hvis man vil vælge nogle frem for andre, så er der nogle, der ikke får den pågældende bolig, og jeg har altså meget svært ved at se, hvad det har med frihed gøre. Det har måske mere med tvang at gøre. Og så vil jeg gerne spørge, i det tilfælde at der skulle blive flertal for det, om det både skulle gælde for privat boligbyggeri og for alment boligbyggeri.

Kl. 18:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 18:19

Rasmus Prehn (S):

Det her handler om at sikre kommunerne mulighed for også at give plads til den arbejdskraft, der skal til i kommunen, således at de pågældende har et sted at bo. Det er jo en samlet pakke, hvor vi også har sagt, at der skal være mulighed for at sælge byggegrunde billigere, så man kan få billigere almene familieboliger. Der kan så være en mulighed for, at man siger: Vi giver mulighed for, at I kan anvise, så der bliver plads til nogle af dem, der er brug for i kommunen. Det er noget, der har været efterspurgt. Det er jo en frihed til at løse et konkret problem. Og nej, vi forestiller os ikke, at den her ordning skal bruges til at jage nogen på gaden. Vi har jo set konsekvensen af regeringens politik, hvor 40 pct. flere, imens vi har haft Anders Fogh Rasmussen som statsminister, er blevet sat på gaden. Det er ikke den form for politik, vi vil føre. Vi vil ikke sætte folk på gaden og øge hjemløsheden, som man har set under den nuværende regering. Vi vil bare give kommunerne mulighed for at løse et konkret problem, og der er ikke nogen, der skal snydes, der er ikke nogen, der skal sættes ud. Vi vil bare give en mulighed for at sige: Ja, lad os få nogle af dem herind, så vi kan få den arbejdskraft til kommunen.

Kl. 18:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 18:20

Hans Kristian Skibby (DF):

Ordføreren må have misforstået mit spørgsmål, for jeg spurgte ikke om, hvem der skulle sættes ud. Jeg spurgte om, hvem der skulle have friheden til at få det pågældende ledige lejemål. Der står i Socialdemokraternes beslutningsforslag, at kommunen skal have frihed til at øge antallet af pladser, som de råder over, med 10 pct. Så spørger jeg i mindelighed: Hvis man fik den frihedsrettighed, så ville det jo gå ud over dem, som ellers skulle stå i boligkøen til at få det pågældende lejemål, og de ville jo så blive fravalgt. Så jeg spørger bare i mindelighed: Kan ordføreren så ikke bekræfte, at man ved at give nogle en frihed – i det her tilfælde kommunen – tager en rettighed fra andre borgere, som har skrevet sig op i god tro i en boligkø? Det har jeg meget svært ved at se noget som helst demokratisk i.

Kl. 18:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 18:21

Rasmus Prehn (S):

Budskabet er jo netop, at ingen skal vælges fra, og derfor har vi brug for at øge mængden af familieboliger, hvorfor vi også foreslår, at man skal have friheden til i kommunerne at sælge sine byggegrunde billigere, så vi kan få de nye billige familieboliger, der er brug for. Det er jo det, der er visionen. Ingen skal vælges fra.

Det andet er en rent teoretisk opsætning, hvor man siger: Nå, men når man så fra kommunens side kan anvise nogle en bolig, så er der nogle andre, der kommer bag i køen. Sagen er jo den, at vi skal have en situation, hvor man ikke skal stå i kø for at få en bolig, men hvor det er naturligt, at hvis man vælger at arbejde et sted, kan man også få en bolig.

Kl. 18:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

39) 1. behandling af beslutningsforslag nr.**B 128:****Forslag til folketingsbeslutning om flere kvinder på topposter.**

Af Pernille Vigsø Bagge (SF) m.fl.
(Fremsættelse 17.04.2008).

Kl. 18:22

Forhandling**Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):**

Forhandlingen er åbnet. Ministeren for ligestilling.

Kl. 18:22

Ministeren for ligestilling (Karen Jespersen):

Det forslag, som vi her skal behandle, indeholder to elementer, nemlig et forslag om, at regeringen skal fastsætte regler, der pålægger danske virksomheder at få mindst 40 pct. kvinder i bestyrelserne ved udgangen af 2012, og et forslag om, at der skal igangsættes en systematisk